

Sygn. akt IV KS 33/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Zbigniew Puzkarski

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **R. R.**

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron,
w dniu 29 stycznia 2019r.,

skargi wniesionej w trybie art. 539a k.p.k. i art. 539b § 1 k.p.k.
przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w J.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 września 2018r., sygn. akt II AKa [...],

uchylający wyrok Sądu Okręgowego w G.

z dnia 8 grudnia 2017r., sygn. akt V K [...],

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. Ośrodek Zamiejscowy w R., wyrokiem z 8 grudnia 2017 r., uznał R.R. za winnego popełnienia szeregu przestępstw i ciągów przestępstw na szkodę małoletnich dziewcząt poniżej 15 lat, o których mowa w rozdziale XXV Kodeksu karnego, i wymierzył mu za to m.in. karę łączną 6 lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w [...], po rozpoznaniu w dniu 28 września 2018 r. apelacji prokuratora i obrońców, wydał wyrok o charakterze kasatoryjnym.

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego wniósł prokurator Prokuratury Rejonowej w J., zarzucając naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie pierwszoinstancyjnego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, mimo że w sprawie nie zaistniały przesłanki wskazane w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. ani też nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. W konsekwencji prokurator zażądał uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego w pisemnej odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się zasadna.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k. skarga na wyrok kasatoryjny może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Katalog tych podstaw, ze względu na posługiwanie się zwrotem „wyłącznie”, jest zamknięty. Możliwym było zatem podniesienie przez skarżącego zarzutu obraży art. 437 § 2 k.p.k., który stanowi, że wyrok kasatoryjny może zapaść wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości (zob. wyrok SN z 26 kwietnia 2018 r., IV KS 8/18).

W konkretnej sprawie jedynym powodem wydania rozstrzygnięcia kasatoryjnego, co jasno wynikało z motywacyjnej części zaskarżonego wyroku, była potrzeba tylko częściowego uzupełnienia przewodu sądowego poprzez ponowne przesłuchanie trzech świadków – pokrzywdzonych: S. P., P. G. i M. K.. W pozostałym zakresie – zdaniem Sądu *ad quem* – Sąd pierwszej instancji powinien ”w jak najszerszym zakresie skorzystać z uregulowania zawartego w art.

442 § 2 k.p.k., ujawniając dowody, które nie miały wpływu na uchylenie zaskarżonego wyroku”.

Sąd odwoławczy wyraźnie więc stwierdził, że przeprowadzenie jeszcze raz przewodu sądowego w całości nie jest niezbędne. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że charakter uchybienia dostrzeżonego w postępowaniu apelacyjnym nie wymaga powtórzenia całego przewodu sądowego i że standard prawa do obrony – w ocenie Sądu odwoławczego – nie został dochowany tylko przy przeprowadzeniu dowodu z zeznań 4 pokrzywdzonych, przy czym jednej z nich, J. K., nie można ponownie przesłuchać z uwagi na jej stan psychiczny. Warto odnotować, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie sformułowano żadnych zastrzeżeń do sposobu przesłuchania pokrzywdzonej A. L.

W tym stanie rzeczy, skoro niewątpliwie nie wystąpiła konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, a na domiar złego Sąd odwoławczy zignorował potrzebę przeanalizowania stwierdzonej sytuacji procesowej w perspektywie art. 437 § 2 zd. 2 *in fine* k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w dyspozytywnej części wyroku (art. 538e § 2 k.p.k.).

Sąd odwoławczy winien mieć na uwadze, że art. 185a k.p.k. może mieć zastosowanie także w postępowaniu apelacyjnym (zob. wyr. SN z 15 stycznia 2013 r., IV KK 296/12) i że przesłuchanie w trybie określonym w tym przepisie odnosi się tylko do pokrzywdzonego, który w czasie wykonywania tej czynności procesowej nie ukończył 15 lat. Wolno żywić nadzieję, że po wykonaniu czynności wnioskowanych w motywacyjnej części zaskarżonego wyroku, zaistnieją warunki do wydania orzeczenia kończącego ostatecznie proces.